

	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број:
		10/8-104
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум: 19.10.2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Редовни професор др Александра Костић
2. Доцент др Небојша Милићевић
3. Ванредни професор др Владимир Хедрих

2. Одлука Већа департмана за психологију број 10/8-117 од 15. октобра 2015. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Немања Славко Митровић
2. Година уписа на мастер академске студије
2012/2013.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије психологије

III НАСЛОВ – МАСТЕР РАДА:

Дешифровање фацијалних амблема политичара и емоционална компетенција

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА:

Мастер рад кандидата, Немање Митровића, посвећен је испитивању успешности дешифровања значења динамичних конфигурација фацијалних амблема политичара, у зависности од пола, професионалног усмерења и емоционалне компетентности испитаника. Презентовани фацијални амблеми су претходно били прецизно описани, односно, наведени су њихови саставни елементи као и елементи и конфигурације социјалног контекста у коме су се појавили.

Мастер рад је изложен на 95 страна. Садржи 20 илустрација фацијалних амблема (статични стимулус исечци), 11 табела и 1 графикон. Поред Апстракта на српском (4) и енглеском језику (5), а затим и Увода (6-7), у раду се могу издвојити следеће целине:

(1) Теоријски део (8-20)

У овом делу рада, кандидат је представио и теоријски дефинисао све кључне феномене истраживања: *сигнални систем лица, фацијалне амблеме, невербално понашање политичара и емоционалну компетентност*. Кандидат је описао врсте и природу фацијалних сигнала, усмеравајући своју пажњу на *брзе фацијалне знаке* који произилазе из контракција фацијалних мишића, посебно разматрајући оне који представљају симболичке гестове или амблеми који се могу директно вербално превести уз помоћ једне до две речи, или коришћењем фразе.

С друге стране, развој телевизије, омогућио је да невербално понашање јавних личности (политичари), постане видљиви извор многобројних информација које могу постати значајне гледаоцима. Невербално понашање, презентовано преко телевизије, постаје материјал за анализу и процену искрених и неискрених порука, релевантних ставова, система вредности и индивидуалитета јавних личности. Тако, у телевизијским наступима и дебатама, фацијално понашање политичара, као јавних личности, добија важну комуникативну и интерактивну улогу у преношењу порука које су упућене и саговорницима и гледаоцима телевизије. Покушавајући да открије факторе који би могли да допринесу успешном дешифровању фацијалних амблема, кандидат је претпоставио важност поседовања *емоционалне компетентности* опажача. Пошто фацијални амблеми понекад садрже елементе експресија емоција, кандидат је сматрао да способност брзог опажања, разумевања и увиђања емоција, може значајно утицати на успешност дешифровања невербалних порука које долазе са лица.

2) Приказ методологије истраживања (22-29)

У оквиру *Методолошког дела*, представљен је проблем истраживања, усмерен на испитивање успешности дешифровања фацијалних амблема политичара, које су они користили током телевизијских расправа о друштвено значајним питањима. Другим речима, основно питање овог истраживања било је колико су студенти Универзитета у Нишу кадри да открију тачна значења порука које су пренете специфичним динамичним фацијалним понашањима учесника, без изговорене речи. Да би се омогућис одговор на ово питање, било је неопходно претходно обавити прецизну дескрипцију и квалитативну анализу издвојених фацијалних амблема, ради утврђивања њихове природе и улоге у датој социјалној интеракцији, са посебним освртом на социјални контекст у коме су се амблеми појавили. Исто тако, било је вредно утврдити да ли постоји повезаност између емоционалне компетентности и успешности декодирања поменутог фацијалног понашања. Намеће се питање да ли ће емоционално компетентније особе боље тумачити ове специфичне невербалне сигнале. Претпостављене су и разлике између полова у погледу успешности декодирања фацијалних амблема. Пажња је поклоњена фацијалним амблемима политичара јер је реч о друштвено значајним јавним личностима, које због честог учествовања у различитим политичким дебатама на телевизији, долазе у ситуацију да невербално изражавају своје ставове.

У овом делу рада, наглашени су теоријски и практични значај истраживања, као и општи и

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/8-104

Датум:

19.10.2015.

специфични циљеви истраживања - они који се односе на опис стимулус материјала (4) и они који се тичу експлоративног истраживања (3). Кандидат је представио независну (*Емоционална компетентност испитаника*), а затим и зависну варијаблу истраживања (*Успешност дешифровања фацијалних амблема*), наводећи и две контролне варијабле (*пол* и *професионално усмерење испитаника*). Уз помоћ технике за опис фацијалног понашања – FACS (Facial Action Coding System, Ekman & Friesen, 1978, 2002), прецизно је представљен стимулус материјал, сачињен од 20 видео-клипова фацијалних амблема политичара, употребљених током телевизијске расправе у којој су учествовали.

Изнета је *општа хипотеза* да ће емоционална компетентност бити статистички значајан предиктор успешности дешифровања фацијалних амблема. Поред опште, формулисане су и три *специфичне хипотезе* у односу на претпостављену предикторску моћ субдимензија емоционалне компетентности (прва), успешност дешифровања фацијалних амблема у зависности од пола испитаника и њиховог професионалног усмерења (студенти психологије и студенти техничких факултета) (друга и трећа специфична хипотеза). Следе подаци о *инструментима* који су коришћени у истраживању. Динамични исечци из видео материјала, који су изабрани због упечатљивости и довољне изражености фацијалног понашања које преноси невербалну поруку, без изговорених речи, у форми фацијалних амблема, анализирани су помоћу инструмента за скоровање лица - FACS (Facial Action Coding System, Ekman & Friesen, 1978, 2002). Путем овог мерног инструмента било је могуће добити објективне информације, односно опис и анализу свих оних промена на лицу које су видљиве и које настају због активности фацијалних мишића и померања коже. Други употребљени инструмент, *Упитник емоционалне компетенције* (UEK, 1998), Владимира Такшића, мерио је емоционалну компетентност декодера фацијалних амблема политичара. У истраживању је коришћена скраћена верзија овог упитника (UEK-45, Такшић, 2000). Кандидат је представио узорак испитаника који се састојао од 200 субјеката: 100 студената психологије Филозофског факултета и 100 студената техничких факултета (Електронски, Машински и Грађевинско-архитектонски факултет), Универзитета у Нишу. Испитаници су изједначени на основу пола и старости. Њихова старост је била у распону од 20 до 25 година. У раду су описани: стимулус материјал, поступак истраживања, а затим и технике за обраду добијених података.

3) Резултати истраживања (31-80)

У оквиру овог одељка, прво је приказана *квалитативна анализа стимулуса* који су коришћени у истраживању. Квалитативна анализа је подразумевала, пре свега, опис стимулус материјала. Специфични циљеви везани за поменути сегмент истраживања, узимали су у обзир опис социјалне ситуације у којој се јавио фацијални амблем, акционе јединице (FACS) које су учествовале у формирању наведеног невербалног понашања и значење поруке која се одашиљала путем овог канала комуникације. Анализа контекста у којима су се јавили фацијални амблеми подразумевала је опис телевизијске емисије (дебате) из које су извучени одговарајући видео записи невербалног понашања. Такође, наведени су учесници емисије, водитељ и сам кодер тј. особа која шаље невербалну поруку коју испитаници треба да дешифрују. На крају, описан је контекст непосредно пре појављивања фацијалног амблема. Цео овај поступак имао је за циљ боље разумевање невербалног понашања и поруке која се овим каналом шаље посматрачима, било да су у питању саговорници или гледаоци. Важно је напоменути да су наведене политичке функције учесника емисија, биле везане за период када је емисија снимљена и да су се у највећем броју случајева разликовале у односу на њихове садашње позиције.

После сваке анализе контекста, следили су приказ и FACS анализа статичних форми амблемских конфигурација. Одговарајућу илустрацију пратио је опис акционих јединица које су учествовале у формирању фацијалног амблема. Крај овог сегмента анализе представљао је покушај утврђивања значења невербалног понашања о коме је реч. Треба имати у виду да су у раду издвојене и описане статичне,

завршне форме фацијалних амблема, а не њихове динамичке конфигурације. Иако су видео записи под редним бројевима 7 и 18, били део материјала који је приказан испитаницима, прелиминарном анализом је утврђено да они не испуњавају квалитативне критеријуме за даље анализе. Стога, касније анализе контекста не садрже податке о наведеним видео записима.

Резултати истраживања су организовани и приказани у 11 табела. Приликом анализе одговора, употребљена је скала од три ступња која представља континуум, почев од *нетачних одговора*, који имају вредност 1, преко *делимично тачних одговора* са вредношћу 2, до *тачних одговора*, који су означени вредношћу 3. У Табелама 1 и 2, налазе се категорисани подаци о учесталости одговора испитаника (у три наведене категорије), при дешифровању фацијалних амблема. Налази из Табеле 3, укључујући податке из Табела 1 и 2, говоре у прилог томе да је већина испитаника успевала да протумачи значење фацијалних амблема, односно да је углавном, давала одговоре који су били тачни или делимично тачни. Табела 4 приказује дескриптивно-статистичке мере на узорку испитаника у односу на субдимензије емоционалне компетентности. Када је у питању субдимензија *Способност уочавања и разумевања емоција*, добијени налаз може да укаже на то да већина испитаника постиже успех у ситуацијама када је брзо запажање, разумевање и процена емоција од велике важности. Када је у питању друга субдимензија емоционалне компетентности, *Способност изражавања и именовања емоција*, добијени подаци могу да указују да већина испитаника успешно изражава и именује своја осећања. На крају, добијени просек на субдимензији *Способност управљања емоцијама* може да доведе до закључка да се већина испитаника успешно прилагођава ситуацијама када је управљање сопственим емоцијама императивно. Следи приказ резултата који се односе на субдимензије емоционалне компетентности и њихову предикторску вредност у дешифровању фацијалних амблема. На основу резултата приказаних у Табели 5, кандидат је закључио да постоје 3 главна фактора која заједно објашњавају 33,3% укупне варијансе. Добијени податак је у складу са теоријском претпоставком да емоционална компетентност, као конструкт, има 3 субдимензије. Факторска анализа је сходно томе показала да тест на узорку поседује ову врсту конструктне валидности. Пре давања одговора на питање да ли су и у којој мери субдимензије емоционалне компетентности статистички значајни предиктори успешности дешифровања фацијалних амблема, спроведена је корелациона анализа. У Табели 6 су приказани резултати корелационе анализе, тј. Пирсонов коефицијент корелације и статистичка значајност. У случају прве и треће субдимензије емоционалне компетентности, *Способности уочавања и разумевања емоција* и *Способности управљања емоцијама*, није установљена статистички значајна корелација са *успешношћу дешифровања фацијалних амблема* ($p > 0.05$). С друге стране, друга субдимензија, *Способност изражавања и именовања емоција*, статистички значајно корелира са *успешношћу дешифровања поменутог невербалног понашања* ($p < 0.05$). Корелација је, ипак, веома ниска и износи 0.166. Када се узме у обзир приказани модел (Табела 7), може се извести закључак да субдимензије емоционалне компетентности нису статистички значајни предиктори успешности дешифровања фацијалних амблема ($p > 0.05$). Проценат објашњене варијансе је врло низак и износи 3%. С обзиром на податке који су видљиви у Табели 8., може се утврдити да прва и трећа субдимензија емоционалне компетентности, *Способност уочавања и разумевања емоција* ($\beta = -0.007$, $p > 0.05$) и *Способност управљања емоцијама* ($\beta = -0.045$, $p > 0.05$), нису статистички значајни предиктори *успешности дешифровања фацијалних амблема*. *Способност изражавања и именовања емоција* је статистички **значајан** предиктор *успешности дешифровања фацијалних амблема* и већи скорови на поменутој димензији предвиђају већу успешност при дешифровању амблема ($\beta = 0.185$, $t = 2.383$, $p < 0.05$).

На реду су подаци који говоре о успешности дешифровања фацијалних амблема у зависности од пола, а затим и од професионалног усмерења испитаника. На основу статистичких података приказаних у Табели 9, може се уочити да постоји статистички значајна разлика између испитаника мушког и женског пола у погледу успешности дешифровања фацијалних амблема ($t = -2.086$, $p < 0.05$). Када се добијени налаз узме у обзир, може се рећи да су испитанице биле успешније у дешифровању фацијалних амблема у односу на испитанике.

Ако се у узму у обзир резултати из Табеле 10, утврђена је статистички значајна разлика између студената психологије и студената техничких наука по успешности дешифровања фацијалних амблема ($t = 3.311$, $p < 0.01$). На основу добијених података, може се извући закључак да су *студенти психологије* били **успешнији** при дешифровању фацијалних амблема у односу на *студенте техничких наука*. Ради добијања шире слике, у два наврата је спроведен поступак утврђивања парцијалних корелација. У првом случају, утицај варијабле *професионална усмереност* је држан под контролом док је у другом случају, то био случај са полом.

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/8-104

Датум:

19.10.2015.

На основу табеле 11, може се закључити да у првом случају, где се утврђује коефицијент корелације *успешности дешифровања фацијалних амблема* и *пола*, уз контролу варијабле *професионална усмереност*, нема статистички значајне корелације ($p > 0.05$). Насупрот томе, у другом случају, где се установљава коефицијент корелације *успешности дешифровања* и *пол*, уз контролу варијабле *пол*, утврђена је статистички значајна корелација ($p = -0.189$, $p < 0.01$). Овај налаз подразумева да се постојеће разлике, добијене у Табелама 9 и 10, могу приписати образовном профилу, односно разликама у професионалној усмерености. Изузетно ниска корелација ($p = 0.147$), између варијабле *пол* и *успешности дешифровања фацијалних амблема*, иде у прилог овој констатацији.

4) Дискусија (82-85)

Дискусија резултата је приказана на четири стране. Кандидат, Немања Митровић је веома систематски дискутовао резултате свог истраживања, следећи постављене хипотезе.

Кандидат сматра да је са научне тачке гледишта, најважнији допринос његовог истраживања откривање линеарне повезаности између унутрашњег фактора, емоционалне компетенције, с једне стране и успешности дешифровања фацијалних амблема, са друге стране. Уз ово се надовезује и пружање могућности објашњења и предвиђања успешности дешифровања фацијалних амблема на основу емоционалне компетенције. Када је реч о општој хипотези истраживања, резултати мултипле регресионе анализе и пре свега, корелације између варијабли, показали су да је хипотеза о предикторској моћи емоционалне компетентности у успешности дешифровања фацијалних амблема, само **делимично потврђена**. Наиме, потврђена је предиктивна моћ само једне од три субдимензије емоционалне компетентности. Субдимензија под називом *Способност изражавања и именовања емоција* је статистички значајан предиктор успешности дешифровања фацијалних амблема. Резултате треба узети са резервом јер је коефицијент корелације између поменуте субдимензије и успешности дешифровања, врло низак. У случају остале две субдимензије, статистичке анализе нису показале њихову значајну предиктивну моћ.

У складу са првом специфичном хипотезом, очекивало се да су субдимензије емоционалне компетентности (*Способност уочавања и разумевања емоција*, *Способност изражавања и именовања емоција* и *Способност управљања емоцијама*), статистички значајни предиктори *успешности дешифровања фацијалних амблема*. У оквиру добијених резултата, може се извући закључак да је ова хипотеза делимично потврђена. Утврђени налаз је у складу са теоријском основом са које се кренуло у ово истраживање. Наиме, фацијални амблеми су у великој мери условљени културом у којој се срећу (Desmond Morris, 1979, према Стајчић, 2013). Они су продукт социјалног учења и садрже идиосинкратичке елементе, само у знацима. Стога, емоционална компетентност, односно њена субдимензија *Способност уочавања и разумевања емоција* не утиче на тачност опажања фацијалних амблема, тј. порука које су послате овим каналом. Може се изнети претпоставка да поменута способност нема утицаја при дешифровању невербалног понашања због тога што емоционална компонента, у случајевима где је присутна, нема одлике праве експресије емоција, нема информативну, већ комуникативну и интерактивну функцију, учествујући у преношењу значења, а не у саопштавању емоционалног доживљаја. Осим тога, амблеми се појављују изненада и могу да трају краће или дуже од правих експресија емоција (Knapp & Hall, 2002, према Костић, 2010).

С друге стране, добијени резултати сведоче о томе да је субдимензија *Способност изражавања и именовања емоција*, статистички значајан предиктор успешности дешифровања фацијалних амблема. У овом сегменту, хипотеза јесте потврђена. Може се извући закључак да виши скорови на поменутој субдимензији подразумевају и већу успешност при дешифровању фацијалних амблема. Овај налаз може наћи потпору у ставу Пола Екмана (Paul Ekman, 1976) 1976), који сматра да је амблем који представља одређену емоцију, нужно повезан са универзалним аспектима фацијалних експресија примарних емоција.

Важно је напоменути да је особи која опажа фацијални амблем са извесним елементима емоционалног карактера, сасвим јасно да особа која шаље амблем не доживљава емоцију у датом тренутку, већ је само “помиње и користи”. С тим у вези, може се изнети претпоставка да је велики број испитаника успео да на адекватан начин опазе, дешифрирају и разуме фацијалне амблеме са израженим емоционалним елементима, коректно их именујући у својим одговорима, пре свега, захваљујући својој вишој *Способности изражавања и именовања емоција*. На крају, у случају субдимензије *Способност управљања емоцијама*, добијени подаци указују да ова димензија није статистички значајан предиктор успешности дешифровања фацијалних амблема. Овоме иде у прилог чињеница да се поменута субдимензија, пре свега односи на делатни аспект емоционалне компетентности.

Друга специфична хипотеза је потврђена. Установљена је статистички значајна разлика између испитаника мушког и женског пола у погледу успешности дешифровања фацијалних амблема. У прилогу овом закључку говори студија Џудит Хол (Judith Hall, 1978), где су сумирани резултати 75 студија о прецизности мушкараца, односно жена, приликом декодирања секвенци невербалне комуникације. Ауторка је дошла до сазнања да резултати већег броја студија, говоре у прилог предности жена. С друге стране, на основу поинтбисеријског коефицијента корелације, који је изузетно низак, као и резултата парцијалних корелација, добијене разлике у односу на пол се могу приписати професионалном усмерењу. Поткрепљење овог закључка се може наћи у раду Екмана и Фризена (Ekman & Friesen, 1971, према Hall, 1978), у делу који се бави успешношћу процене фацијалних експресија у случају култура које се не служе писаним језиком, где стоји да разлике међу половима нису очекиване и да истраживања то потврђују.

Трећа специфична хипотеза је, такође, потврђена. Установљена је статистички значајна разлика између студената психологије и студената техничких факултета у погледу успешности дешифровања фацијалних амблема. Разлика је у корист студената психологије. Статистички значајна корелација (поинтбисеријски коефицијент) између *успешног дешифровања* поменутог невербалног понашања и *професионалне усмерености*, потврђује овај закључак. Реч је о професионалној усмерености и припреми за послове који подразумевају „рад са људима“, (будући психолози), односно „рад са стварима“ (студенти техничких наука).

5) Закључак (87-88)

Кандидат, Немања Митровић, износи своје закључке о спроведеном истраживању наглашавајући да је извођење овог истраживања омогућило боље сагледавање природе, функција, употребе, и места фацијалних амблема у социјалној интеракцији. Истовремено, поред уочених специфичних својстава амблема, установљена је и њихова првенствено научена природа, иако су откривени и неки аспекти универзалности ових фацијалних конфигурација. С друге стране, установљена је и способност испитаника да разоткрију значења презентованих фацијалних амблема. Ако се узме у обзир фреквентост тачних и делимично тачних, односно недовољно прецизних одговора, испитаници су у великој мери били успешни при дешифровању. Сагласност испитаника у погледу дешифрованог значења фацијалног амблема, постаје још већа јер је испитаницима била дата могућност да слободно, без унапред понуђених алтернатива, одреде смисао фацијалне поруке. Тако је потврђена *комуникативна и интерактивна вредност* фацијалних амблема.

Кандидат сматра да је у наредним истраживањима, препоручљиво користити бројнији узорак испитаника, већег опсега старости, различитих занимања и нивоа образовања. Такође, било би пожељно испитати могућу повезаност способности тачног дешифровања фацијалних амблема са невербалном сензитивношћу испитаника, ширином социјалног искуства, особинама личности, социјалном мотивацијом и социјалним вештинама.

6) Литература (88-92) - листа од 43 референце на српском и енглеском језику.

7) Прилози (94) – Упитник емоционалне компетентности (UEK-45)

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Основни циљ истраживања које је саопштено у мастер раду Немање Митровића, била је провера успешности испитаника у откривању значења специфичних фацијалних конфигурација које се зову амблеми. Фацијални амблеми су научени невербални начини преношења значења које би припадници исте културе морали да разумеју на исти начин. Комуникативна и интерактивна функција фацијалних амблема, потврђене су у овом истраживању. Наиме, добијени резултати показују да су испитаници били успешни у дешифровању фацијалних амблема и да су остварили сагласност у тумачењу порука које су им презентоване у видео материјалу.

Потврђена је предикторска снага само једне од три субдимензије емоционалне компетентности. Субдимензија под називом *Способност изражавања и именовања емоција* је била статистички значајан предиктор успешног дешифровања фацијалних амблема. Друга специфична хипотеза је потврђена. Установљена је статистички значајна разлика између испитаника мушког и женског пола у погледу успешног дешифровања фацијалних амблема. Ова разлика је у корист жена, што је сагласно сумираним резултатима из 75 студија (Hall, 1978), по којима су жене боље и прецизније у декодирању знакова невербалне комуникације.

Трећа специфична хипотеза је, такође, потврђена. Утврђена је статистички значајна разлика у успешности тумачења презентованих фацијалних амблема између студената психологије и студената техничких факултета. Добијена разлика је у корист студената психологије, који, захваљујући већ прикупљеним знањима, изграђеним вештинама опажања и мотивацији да посматрају социјалне објекте, као и концепту будуће професије, имају извесну предност. Професионална усмереност би могла бити значајан фактор у тачности препознавања невербалних порука, већој невербалној сензитивности студената који се припремају за „рад са људима“ у односу на студенте који се спремају за „рад са стварима“.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Резултати истраживања су приказани систематски, прегледно и поступно. Тестиране су једна општа и три специфичне хипотезе. Приступ избору и прецизној дескрипцији фацијалних амблема, као и квалитативној анализи социјалног контекста у коме су се јавили, показао се као одличан, захваљујући чему су добијени ваљани стимулуси и добро дефинисани критеријуми тачности. Резултати истраживања су нашли своје место у табелама (11), које су биле довољно прегледне и информативне. Дискусија и тумачење резултата сведоче о зналачком, довољно критичном, савесном, промишљеном и објективном приступу кандидата. Резултати истраживања су посматрани из угла способности тачног дешифровања фацијалних амблема политичара, у зависности од пола, професионалног усмерења и емоционалне компетентности испитаника. Кандидат је био свестан извесних ограничења истраживања – понудио је измене и допуне за које претпоставља да би још више осигурале ваљаност будућих истраживања.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Мастер рад под називом „**Дешифровање фацијалних амблема политичара и емоционална компетенција**“, урађен је у складу са образложењем наведеним у пријави теме. У њему се налазе сви потребни и захтевани елементи које мастер рад треба да поседује. Теоријски део рада садржи релевантне информације и теоријска одређења, а методолошки део све информације о узорку испитаника, стимулусима, процедури истраживања, инструментима и техникама обраде података.

Ово је једно од ретких истраживања фацијалних амблема, можда, прво које се бави тачношћу дешифровања порука које амблеми преносе. Кандидат није остао на слици фацијалних амблема, на дескрипцији специфичних фацијалних конфигурација, већ се позабавио разумевањем односа *знакови и значења*. Резултати истраживања су показали да испитаници схватају и „деле“ поруке послате знацима лица, нарочито кад је реч о једноставнијим облицима фацијалних амблема. Код дешифровања сложенијих форми, свакако је постојао проблем прецизног именовања. Истраживање има велики број практичних импликација које се могу односити на све модалитете социјалних интеракција, с обзиром на њихову природу, важност, сликовитост и добре комуникационе исходе.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

- да се мастер рад **прихвати, а кандидату одобри јавна одбрана**
- да се мастер рад враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или
- да се мастер рад одбија

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Редовни професор др Александра Костић

Доцент др Небојша Милићевић

Ванредни професор др Владимир Хедрих